

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Мариана Кирилова Янева
УНСС, катедра „Икономика на туризма“
Научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Косара Любомирова Гоцева**
Тема на дисертационния труд: **„Приложение на новите технологии в хотелиерството“**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно заповед № 22/12.01.2023 г. на Заместник-ректора по научноизследователска дейност и международно сътрудничество при УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Икономика на туризма“, факултет „Икономика на инфраструктурата“* на УНСС по *научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“*, съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 931/27.04.2020 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма в периода 2020 – 2023 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структурата на дисертационния труд е с общ **обем** от 209 страници, от които: увод – 7 стр., изложение в три глави – 162 стр., заключение – 5 стр., списък на използваната литература – 11 стр. и приложения – 17 стр. В основния текст са илюстрирани 4 таблици, 16 фигури и 5 графика.

Откроява се **актуалността** на темата за приложението на новите технологии в хотелиерството. Тя се обуславя от обстоятелството, че през последните години се наблюдава тенденция в използването на все повече

технологии. Целта е да се усъвършенства процесът на предлагане, така че да се задоволят потребностите на потребителите.

Ясно поставена и постигната е **целта**, а именно „да се изследват възможностите, които новите технологии предлагат на хотелиерството и на тази основа, да се разработи модел за тяхното приложение в хотелския бизнес в дестинация България“. **Задачите** са адекватно и коректно формулирани, в съответствие с теоретичното развитие на изследваната проблематика в текста.

Правилно е обособен изследваният **обект** в дисертационния труд – „новите технологии като част от хотелския бизнес“. Ясно и точно е дефиниран **предметът** на изследване, който разглежда „приложението на новите технологии в хотелиерството“.

Посредством поставянето на **три научни хипотези** и тяхното аргументиране, в изложението на труда се доказва и основната **теза**, че „новите технологии в хотелиерството са ключов фактор за успех на сектора в XXI век. Създаването на стратегически действия и мерки за приложението на нововъведенията зависи от бързината на адаптиране на хората към тях“.

Използваната научна литература включва разнообразен набор от съвременни научни трудове на български и чуждестранни автори, туристически нормативни документи и статистически издания на международни хотелски организации. По този начин е постигната комплексност и завършеност на представената и анализирана теория.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Във връзка със значимостта и практико-приложността на научните резултати в дисертационния труд, се предлагат **насоки**, които могат да се приложат от експертите в Министерството на туризма. Изведени са **препоръки**, които да послужат на мениджърите на местата за настаняване. На база изведените насоки и препоръки, заинтересованите страни имат възможността да създадат система за работа с новите технологии, които да подобрят **конкурентоспособността**. От една страна, това е важна стъпка за развитието на отделните **хотели**. От друга страна, може да повлияе благотворно на **икономическото състояние** на дестинация България.

За постигането на поставената цел на изследване и доказването на изследователската теза се използват **съвкупност от подходи и методи**, които по подходящ начин развиват изложението. Разработената **методология** е последователно приложена в научния текст, кореспондира с поставените цели и отговаря на нуждите на изследването.

Поставената **цел** е успешно доказана, вследствие от прилагането на теоретични фундаменти и извеждането на практически препоръки и иновационни практики, насочени към новите технологии в хотелиерството. Последователно в изложението са изпълнени поставените **задачи** на изследването, които спомагат за постигане на заложената цел.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Разработката предоставя набор от значими и съществени **научни и научно-приложни приноси** в областта на хотелиерството, които имат стойност за специалисти, туристически мениджъри и изследователи в областта. Като най-значими приноси могат да бъдат открити:

- Изведени са авторови дефиниции за хотелиерството и технологичните трансформации. Представена е авторова класификация на новите технологии.
- Разработен е авторов модел за приложение на новите технологии в хотелиерството.
- Формулирани са насоки и препоръки, и са очертани перспективи за приложението на новите технологии в хотелиерството в дестинация България.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите на докторанта кореспондират с темата на дисертационния труд и подпомагат изследователя в хода на неговата научна работа. Общият им брой е **9 публикации**, от които 8 (осем) самостоятелни и 1 (една) в съавторство. От тях 4 са научни доклади – 3 публикувани от участия в научни форуми в България, а 1 от участие в чужбина – Лондон. Статиите в научни списания са 5, от които 1 на български и 4 на английски език.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е написан в научен стил и предлага стегнато и изчерпателно резюме на дисертационния труд. Той е с общ обем от **99 страници на български и английски език**, написан съобразно утвърдения стандарт.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Отправените от мен, по време на предварителното обсъждане, критични бележки са **коректно отразени** в дисертационния труд. Препоръчвам на докторант Косара Гоцева в бъдещата си научноизследователска работа да проучи ефективните начини за обучение

и подготовка на персонала за използването на новите технологии в хотелските операции.

8. Заключение

Дисертационният труд на тема **„Приложение на новите технологии в хотелиерството“** с автор Косара Любомирова Гоцева представлява самостоятелно и задълбочено научно изследване. В него се констатира познаване на разглежданата проблематика. Текстът е научно издържан и представя аналитичните способности на автора. Научните и практико-приложните приноси притежават иновативен и изследователски характер.

Въз основа на отделните компоненти на настоящото становище и предвид цялостната ми оценка на труда, базирана на неговата актуалност, съдържание и приноси, **предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят ОНС „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление (туризъм)“ на Косара Любомирова Гоцева.**

26.03.2023 г.
гр. София

Изготвил становището:
(проф. д-р М. Янева)

A C A D E M I C S T A T E M E N T

From: Prof. Dr. Mariana Kirilova Ianeva
UNSS, Department “Economics of Tourism”
Scientific specialty “Economics and Management (Tourism)”

Subject: dissertation work for the award of an educational and scientific degree
“Doctor” in a *scientific specialty* at UNSS.

Author of the dissertation: ***Kosara Lyubomirova Gotseva***
Topic of the dissertation: ***“Application of the new technologies
in hospitality”***

Grounds for presenting the opinion: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation work, according to Order No. 22/12.01.2023 of the Vice-Rector for Research and International Cooperation at UNSS.

1. Information about the Ph.D. student

The dissertation student studied in a doctoral program at the Department of “Economics of Tourism”, Faculty of “Economics of Infrastructure” of UNSS in the scientific specialty “Economics and Management (Tourism)”, according to the Order of the Rector of UNSS No. 931/27.04.2020. The study was carried out in regular form in the period 2020-2023.

2. General characteristics of the presented dissertation

The structure of the dissertation has a total **volume** of 209 pages, of which: introduction – 7 pages, the exposition in three chapters – 162 pages, conclusion – 5 pages, list of used literature – 11 pages, and appendices – 17 pages. 4 tables, 16 figures, and 5 graphs are illustrated in the main text.

The relevance of the topic of the application of new technologies in the hospitality industry is highlighted. It is determined by the fact that in recent years there has been a trend in the use of more and more technologies. The goal is to improve the supply process to meet consumer needs.

The goal was clearly set and achieved, namely “to investigate the possibilities that new technologies offer to hospitality and, on this basis, to develop a model for their application in the hotel business in destination Bulgaria”. **The tasks** are adequately and correctly formulated, in accordance with the theoretical development of the studied issues in the text.

The research object in the dissertation is correctly identified – “new technologies as part of the hotel business”. **The subject of research**, which examines “the application of new technologies in the hospitality industry”, is clearly and precisely defined.

Through the presentation of **three scientific hypotheses** and their argumentation, the presentation of the work also proves the main **thesis** that “new technologies in the hospitality industry are a key factor for the success of the sector in the 21st century. The creation of strategic actions and measures for the application of innovations depends on the speed of people’s adaptation to them”.

The scientific literature used includes a diverse set of modern scientific works by Bulgarian and foreign authors, tourist normative documents, and statistical publications of international hotel organizations. In this way, the complexity and completeness of the presented and analyzed theory were achieved.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

In relation to the significance and practical applicability of the scientific results in the dissertation, **guidelines** are proposed that can be applied by the experts at the Ministry of Tourism. **Recommendations** are made to serve accommodation managers. Based on the presented guidelines and recommendations, interested parties have the opportunity to create a system for working with new technologies to improve **competitiveness**. On the one hand, this is an important step for the development of individual **hotels**. On the other hand, it can have a beneficial effect on the **economic situation** of the destination Bulgaria.

To achieve the research objective and prove the research thesis, **a set of approaches and methods** are used that appropriately develop the exposition. The developed **methodology** is consistently applied in the scientific text, corresponds to the set goals, and meets the needs of the research.

The set **goal** has been successfully proven, as a result of the application of theoretical foundations and the derivation of practical recommendations and innovative practices aimed at new technologies in hospitality. The set **tasks** of the study are consistently fulfilled in the exposition, which helps to achieve the set goal.

4. Evaluation of the scientific and scientifically applied contributions

The development provides a set of significant and essential **scientific and scientific-applied contributions** in the field of hospitality, which are of value to specialists, tourism managers, and researchers in the field. The most significant contributions can be singled out:

- The author's definitions of hospitality and technological transformations are derived. An author's classification of new technologies is presented.
- An author's model for the application of new technologies in the hospitality industry has been developed.
- Guidelines and recommendations have been formulated, and perspectives for the application of new technologies in the hospitality industry in destination Bulgaria have been outlined.

5. Evaluation of the publications based on the dissertation

The doctoral student's publications correspond to the topic of the dissertation work and support the researcher in the course of his scientific work. Their total number is **9 publications**, of which 8 (eight) are independent and 1 (one) is co-authored. Of these, 4 are scientific reports – 3 published from participation in scientific forums in Bulgaria, and 1 from participation abroad – London. There are 5 articles in scientific journals, of which 1 in Bulgarian and 4 in English.

6. Evaluation of the abstract

The abstract is written in a scholarly style and offers a concise and comprehensive summary of the dissertation work. It has a total volume of **99 pages in Bulgarian and English**, written according to the established standard.

7. Critical remarks, recommendations, and questions

The critical remarks made by me during the preliminary discussion are **correctly reflected** in the dissertation work. I recommend Ph.D. student Kosara Gotseva in her future research work to investigate effective ways of training and preparing staff for the use of new technologies in hotel operations.

8. Conclusion

The dissertation work on the topic “**Application of new technologies in hospitality**” with author Kosara Lyubomirova Gotseva is an independent and thorough scientific study. In it, knowledge of the issue under consideration is ascertained. The text is scientifically sound and presents the analytical abilities

of the author. The scientific and practical-applied contributions have an innovative and research character.

Based on the individual components of this opinion and given my overall assessment of the work based on its relevance, content, and contributions, **I propose to the respected members of the scientific jury to award the educational and scientific degree “Doctor” in the scientific specialty “Economics and Management (Tourism)” to Kosara Lyubomirova Gotseva.**

26.03.2023 г.
Sofia

Academic Statement by:
(Prof. Dr. M. Ianeva)